

**Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi
sacraru[m] literaru[m]**

Geiler von Kaysersberg, Johannes

Argentorati, 24. Jan. 1513

85 Mortem non p[ro]uidentium (Tods narren) Nole. Nolle cogitare de
morte: non se disponere ad morte[m]: mortuos immoderate deflere:
irrationabiliter de sepultura sollicitari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70346)

Mortem nō prouidētium

Obserua doctrinā Berfontis de remedio recidiui. pte. ij. alpha. xxxij. li.
tera. E. Inūgas tibi ad certū tps: put videbit expedire/orōnem ali
quā an ppetratōem illi pti de q̄ tētans dicēda an imaginē crucifixi/
brē vginis aut alicui⁹ scōp: siue inūgas q̄ infra triū diez. spacū p
ppetratū facia⁹ velis p̄fiteri/ieiunare in pane z aq̄/dicere certū psal
moz numez: aut (si tui iuris sis) dare aliqd̄ locale tibi ebaz/ aut sum
mā pecunie in eccliam infra tres dies. Sic em̄ forsitā miserbit tui de
us: z orādo sic vel bñliādo/ieiunādo zc. faciet in tentatōe puentū/z mi
rigabit maris fluct⁹. Ecce manū q̄nq; digitoz efficacissimā z potētis
simā ad excipiēdū cuculos de nido. Sz qd̄ de nido z antiq̄ cuculo: Di
co tibi q̄ nidū fomitis totalit̄ extirpare nō poteris: sc̄ mes ei manet: ne
q; impassibilitas Roica admittēda. Velis nolis habitat in te Jebuse
us. Nidificauit in antiq̄ arboze Adā: z in ramis oim posteriorz suoz
pēdēt frustra hui⁹ nidi. Debilitari nō p̄r: nō qd̄ in essentia/ sed in affe
ctu p castigatōem z vritū acq̄sitōem. Inīce q̄ sal castigatōis carnis i
nidū fomitis p ieiunū zc. vt in sū. p̄di. z nō putrescet caro vt fiat putri
da. Ceterz de diabolo: z neq; hūc sup̄p̄mere poteris: sz hoc obseruato/
vbi eū aduolare senseris p statū tētationū/sibilato p̄tra cū: quēadmo
dū alie aues facere solēt aduolāte cuculo: quaz oua ebibere vel esorbe
re nitit̄. Sibila inq; p̄tra eū p deuotā orōnem: dic cū ebananea: Adiu
ua me dñe. Q. si oua suaz delectationū sup̄posuerit tibi/ingerēdo sen
sualitati delectatōem: fac ne excubes p p̄sensum: qd̄ fit cū incipis cale
scere ad delectatōes tales: z nihil nocēbit. Eijce ea si potes: si nō potes/
sine iaceāt illic: sed cura vt frigida maneāt: z nō incubes eis p p̄sensu:
D z nō erūt ibi cuculi. Porro si vtiq; expuerit in nidū cordis tui: ingerē
do simplicia z cruda fatalmata sine delectatōe z affectu/ nihil cura: sūt
simplices cicade/ clamēt/garrulēt cū Bala ancilla Rachel: nō nocēbūt
De hac hist. Bala vitz/ vide Rich. de. xij. p̄iarchis. Sz adhuc vnū ē
qd̄ cauere optz: ne cucul⁹ ille diabol⁹ in dorso nioz siue (sp̄erwer) inse
rat. Nisi sūt hypocrite q̄ se simulāt (vt dictū est p̄dic) horrere petā deles
tatōes: clamātes (p̄fey p̄fey) in alnis in dorso illoz reuera cucul⁹ ille di
abol⁹ circūferit. Caue igit̄ a beguttis/beghardis z alijs hypocritis: q̄
rostra cuculoz ferūt in dorso zc. Delitescit in hyme aduersitatis: sed
in vere z malo p̄spitatis apparebit. Rogemus.

Feria. ij. post Reminiscere

Stultoz infinitus est numerus. Eccl̄s. j. Euangelium.

O Etogesimaq̄nta turba stultoz est: non pudentiū mortem
(Sterb oder tods narrē) Qui de morte audire nolūt/ neq;
sibi puidere: recte de talibz z p̄grue euāgelio: in q̄ dñs p̄mi
nat iudeis/ qz in pctō suo sint morituri. Possunt at̄ hi stul
ti dinosci nolis quattuor: multas alias potuissim acdere/ sed nolūt: q̄p

Turba. LXXXV. XXVIII

pe q̄ superioribz annis multa de morte z ad eam attinētibz dixerim: neq̄
q̄ ea sit necesse repetere. Videam⁹ igit̄ breuiter has nolas quattuor: q̄
ex speculo Brandt elici possunt.

Prima nola est: nolle cogitare/min⁹ meditari/neq̄ audire de morz **E**
te. Fatui magni q̄ rē tā vtilē repudiāt. Affert plane sex vtilitates ma-
gnas (q̄bz talimodi fatui se p̄uant) mortis meditatio. Valet em̄ p̄mo
ad fugādū vel terrēdū exercitiū vitiōz. Sc̄do ad p̄ceptū mūdi. Ter-
tio ad p̄ceptū sui. Quarto ad se in p̄nti vita regēdū. Quinto ad p̄nti
tem letitiā tempandam. Sexto ad recte de p̄nti z futura vita iudican-
dū. Nec deduci ex summa virtutū tract. de cau. humilitatis.

Secūda nola est: non se disponere ad mortē. Sunt q̄ de morte co-
gitāt/meditant̄ z audiūt: sed se ad mortē differūt disponere/sem̄ pro-
crastinātes z alia p̄us expedire volentes: z h̄ postremo/q̄d p̄ncipalissimū
mū z maxime necessariū. Hoc fac p̄mū/ vt possis secure expectare mor-
tem: z deinde aggredere alia. Quāta fatuitas fr̄es mei sup̄ incertis se
disponere/ z q̄d certū est negligere. Ecce alimoniā p. xl. disposuisti pro
aduētū regis Romanoz filii: z nescis si supueniat h̄/ aut ad finē illius
supiuuas: ceterz sup̄ certa morte nihil disponis. Porro in puerilibz te
occupas/ cū res arduissima mortis assidue instet. Non solū fatuus/ s̄
demens merito appellat̄/ q̄ talis est. Demens (inq̄t Sen. epl̄a. l.) meris-
to videret: si cū sara immunitatū senes femineq̄ zgereret: cū iuuetus
intra portas signū em̄p̄ris expectaret aut posceret: cū hostilia in por-
tis tela vibzaret: z ip̄m solū suffossionibz z cuniculis tremeret: sederem
ociosus/ z bimōi q̄stiuuculas ponerē: Qd̄ nō pdidisti habes: cornua nō **S**
pdidisti: q̄ cornua habes. Nō vacat ad istas ineptias: ingens negociū
in manibz est: mors me seq̄t: fugit vita: aduersus hec me doce. Nec il-
le. S̄z iqs: Nō me cū talibz occupo. Et cū q̄bz q̄so: Cū potētia/ regimi-
ne ciuitatis zc. cū mercatura/ cū hortulis iā ad solē exponēdis z vesti-
bus. Dñe deus me⁹/ sunt hec illa magna p̄p̄ q̄ negligere optet salutem
anime z corpis: z nihil cogitare de morte.

Tertia nola est: mortuos immoderate de flere. Moderate z ex pie-
tate naturali/ nō ex infidelitate aut alijs indebitis causis rephensibile
nō est: s̄z incōsolabilis/ z p̄ h̄ impediri a bonis zc. rephensibile est: sicut ma-
ter Tho. Braban. filiū p̄mogenitū: de h̄ z alijs multa dixi in feria. iij.
cinex/ Anno. M. cccc. xviij.

Quarta nola est: irrōnabilr sup̄ sepultura sollicitari. Christiana ses-
pultura (de qua scribit Berson in de sollicitudine) rephensibilis nō est:
sed sup̄flua z mala intentōne facta: quales fuerunt sepulture Mause-
oli/ quam fecit sibi vxor sua Arbemisia: z Lhemnis/ q̄ tercentena mis-
lia artificum habuit zc. Vide mira in Brandt z Philomuso: z adde
ad placitum. Tu p̄ncipaliter curato de anima/ corpus celo regitur:
Rogemus dñm.